

LM 150 ÅR ▶ 3. marts næste år fejrer LM 150 års jubilæum i Middelfart, og du er inviteret! I år bringer vi nogle artikler om LM's nyere historie

Fælles sangbog krævede både dialog og kompromis

Sange og Salmer gjorde op med musikdebat, fastholdt roseniansk arv og gjorde fællessangen nutidig, mener Peder Toft, der var medlem af udvalget

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

"Drømmen er blevet til virkelighed"

Det var de store ord, der blev taget i brug i forordet, da sangbogen *Sange og Salmer* udkom. Sangbogen, der forenede sangene fra LM, Indre Mission (IM), Kristeligt Forbund for Studerende (KFS) og Evangelisk Luthersk Mission (ELM), kom på gaden i 2013, men var et resultat af over ti års udvalgsarbejde og et fælles arbejde omkring ungdomsangbogen *Fællessang*, der var endnu ældre.

I dag er *Sange og Salmer* i brug over hele landet. Nogle LM'ere savner visse sange og melodier. Andre undrer sig over nye vers eller formuleringer. Men i det store hele er sangbogen blevet modtaget godt, mener Peder Toft, der var LM's repræsentant i de to udvalg, der lavede forarbejdet til sangbogen.

Hvis de unge kan

Det mentale forarbejde til *Sange og Salmer* begyndte dog helt tilbage i 1991, hvor et udvalg fra foreningernes ungdomsbewægelser gik sammen for at lave en fælles ungdomsangbog. Den blev udgivet i 1996 med navnet *Fælles Sang*.

"Man havde bevist, at det kunne lade sig gøre at lave en fælles sangbog med *Fælles Sang*," husker Peder Toft. Derfor var LM's landsstyrelse også åbne for at gå ind i nogle forundersøgelser for at finde ud af, om det kunne lade sig gøre at lave en fælles sangbog, der også indeholdt sangene fra de fire foreningers historiske sangskat.

Spørgsmålet var dog også, om man overhovedet havde brug for en egentlig sangbog i en tidsalder, hvor man mange steder viser sangene på en storskærm. Det endte dog med, at man vurderede, at der stadig var behov for trykte sangbøger, og at en sangbog desuden sender et særligt signal:

Den fælles sangbog *Sange og Salmer* findes i mange forskellige udgaver.

"En sangbog er et udtryk for, hvad en forening ønsker at stå for," forklarer den tidligere efterskoleforstander.

En gammel debat

En vigtig del af forarbejdet bestod i, at man fandt nogle sange, som forekom i alle de fire foreningers sangbøger, men i forskellige udgaver. Dertil kom nogle sange, hvor man mente, at der ville være teologiske uoverensstemmelser.

I alt blev det til 23 sange, som foreningerne måtte forholde sig til, for på den baggrund at vurdere, om det var realistisk at udgive en fælles sangbog.

Forskellen mellem LM's og IM's vægtlægning af dåben var aldrig et debattemne, husker Peder Toft. Det var den gamle debat mellem ELM og LM om sanglinjen "verden i Jesus retfærdig er vorden" derimod.

Løsningen blev at ændre ordet "retfærdig" til "forsonet" i nummer 390.

Han slår dog fast, at når man ændrede sange, bestræbte man sig i øvrigt på at ændre i retning af originaludgaverne.

Menneskets værdi

Det var dog ikke kun teologiske pointer, man måtte finde til enighed eller kompromis omkring, men også måden at udtrykke det på, husker

Peder Toft:

"Især den yngre generation havde det svært med de voldsomme beskrivelser af syndigheden."

"Alle ville fastholde, at i forhold til frelsen har vi intet at bidrage med, men man stødte sig på udtryksmåden," husker han.

Løsningen blev at tage flere sange med, der pointerer, at man kan gøre meget godt mellem mennesker.

Der var dog også sager af mere kulturel karakter, hvor man ikke kunne blive helt enige, forklarer han:

"Der var en vektor, hvor hver organisation kunne sige 'dette er hjerteblod for os'. Den blev brugt med stor omtanke."

LM's arv står stærkt

Selvom LM også måtte indgå kompromisser i processen, viste udvalgsarbejdet, at LM havde mest til fælles med de andre foreninger. Derfor fik LM flest sange med i den endelige udgave. Ligesom i LM's tidligere sangbog fyldte sange om anfægtelse og hvile meget i de andre sangbøger også. Det fortæller lidt om den rosenianske arv i alle organisationerne, mener han.

Afsnittet er da også det største i *Sange og Salmer*.

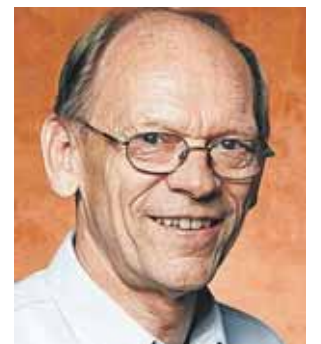
Musikdebatten er slut
Arbejdet med sangbogen

handlede dog ikke kun om at udvælge, hvilke sange der skulle med, og afklare, hvilken form de skulle have. Som en helt ny ting udgav man to forskellige nodebøger. Én, der var harmoniseret til klassisk klaver, og en, der var harmoniseret til bands. Det var et nybrud, når man tager den debat om rytmisk musik, der havde verseret i LM i 1990'erne i betragtning, forklarer Peder Toft.

Samtidig lagde man vægt på at få nye sange med.

"De nyere sange afspejler i højere grad den kultur, vi lever i," mener han.

Derfor kom der også sange af de kendte engelske musikere Stuart Townend og Keith Getty og flere nulevende danskere med i sangbogen.

LM fik flere sange fra sin tidligere sangbog med i den fælles sangbog *Sange og Salmer* end de andre foreninger, fortæller Peder Toft.

Luthersk Mission fylder 150 år

LM har været sendt ud på alletiders mission i 150 år. Gud har brugt LM til at møde mennesker med evangeliet i Danmark og i udlandet. Det er værd at fejre!

Derfor holder vi familiefest

3. MARTS 2018

Vi kalder det familiefest, fordi alle generationer er inviteret, og fordi alle kristne er en del af Guds familie. Alle, som vil være med til at fejre jubilæet, er velkomne.

PROGRAM

- Mulighed for morgenkaffe fra kl. 9.30*
- 10.30: **Festgudstjeneste**
Tidligere generalsekretær i LM Jens Ole Christensen prædiker
- 12.30: **Festmiddag** med musik, filmindslag, interviews og god mad
Mulighed for at købe drikkevarer
Undervejs er der **børneprogram** med bibelfortælling ved Janne Bak Petersen og musik ved Simon Bartholdy
- 16.30: **Lovsangsarrangement** ved Christian Engmark
Prædiken ved generalsekretær i LM Søren Skovgaard Sørensen
- 18.00: Jubilæumsarrangementet slutter
Mulighed for at købe en sandwich

HVOR

Lillebæltshallerne
Færøvej 74-76, 5500 Middelfart

TILMELDING

Tilmeld dig senest den 26. januar 2018 på dlm.dk/150
Tilmelder du dig inden 22. december, kan du få gratis morgenkaffe og rundstykke

PRIS

Voksne: 395 kr.
Studerende: 190 kr.
De første to børn (4-17 år): 190 kr. pr. barn
Øvrige børn deltager gratis

dlm.dk/150